

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere Brachfield
Pàg 3

El Govern ha creat l'Observatori Estatal de Morositat Privada

Jaime Mesas
Pàg 3

Consultori fiscal

L'anàlisi exhaustiva revela sis tendències alcistes i dos factors baixistes que configuren els preus del petroli cru

Àlex Fusté

@AlexfusteAlex

Economista cap del Grup Andbank

(Factor de preu alcista) - Israel-Hezbollah. EUA a Hezbollah: «No compteu amb nosaltres per aturar un atac israelià». El missatge arriba quan Politico va informar que els funcionaris nord-americans semblen resignats davant la possibilitat que Israel faci un moviment important contra Hezbollah dins del Líban en les properes setmanes. Els oficials nord-americans estan intentant evitar una ampliació de l'Orient Mitjà i van emetre aquesta inusual advertència a Hezbollah: «No doneu per fet que Washington pugui evitar que Israel us ataquï». El missatge està dissenyat per aconseguir que la milícia xiïta amb seu al Líban retrocedeixi i desescali la crisi. L'enviat especial dels Estats Units Amos Hochstein i altres oficials nord-americans han viatjat a la regió els darrers dies per frenar ambdues parts, tot i que hi ha

un sentit creixent a Washington i més enllà que l'escalada és inevitable. Els funcionaris nord-americans temen que una batalla en tota regla entre Israel i Hezbollah, que, com Hamàs, té el suport de l'Iran, però és més forta i està més ben armada, pugui fer caure la regió en una guerra total. Els líders israelians no semblen haver pres una decisió final sobre què volen fer, tot i que cap d'ells sembla voler una guerra total, i l'Iran tampoc. La comunitat d'intel·ligència dels Estats Units creu que el líder d'Hezbollah, Hassan Nasrallah, no vol una guerra, però avalua que el risc de guerra augmenta aquest mes, així com el risc d'un error de càlcul a banda i banda, segons un altre alt oficial nord-americà.

(Factor de preu alcista) - L'enfonsament d'un vaixell de carbó al mar Roig el 18 de juny per part dels rebels houthis està provocant un nou augment dels costos de les assegurances, del transport en general i del preu del cru per a les refineries. L'enfonsament d'un transportador de carbó a causa d'un dron marí ha augmentat el risc

de navegar per l'estret vital de Bab el-Màndeb a un nou nivell i està provocant un nou augment dels costos de les assegurances. Els militants houthis del Iemen van aconseguir atacar-lo amb un dron marítim, matant un membre de la tripulació i ferint-ne d'altres. El preu de cobrir vaixells per al trànsit, mesurat com a percentatge del valor del vaixell, va augmentar fins al 0,6%. Significa que un vaixell amb un valor de 50 milions de dòlars hauria de pagar 300.000 dòlars per un passatge. Els bombardejos nord-americans i del Regne Unit contra els houthis, que van començar el gener, no van poder sufocar els atacs i, en canvi, van fer que els vaixells associats a totes dues nacions es convertissin en objectius del grup, juntament amb els vaixells de càrrega amb connexions amb Israel. Els houthis, que donen suport als habitants de Gaza, han advertit d'ampliar l'operació per atacar potencialment fins al Mediterrani. No tots els vaixells paguen aquestes primes extraordinàries per les assegurances. Els vaixells xinesos continuen

Passa a la pàgina següent

Pàg 2

L'economia andorrana creix 1,6% al primer trimestre de 2024

Els registres positius venen marcats pel creixement del sector de la construcció

Pàg 4

Més de 56 milions d'euros públics invertits en activitats recreatives, culturals i religioses el 2023

Una quantitat que representa una disminució del 0,3% respecte de l'any 2022

Pàg 4

Andorra, país importador de béns i exportador de serveis

L'any 2022 el valor del comerç total va rondar els 4.315 milions d'euros, un 22,1% més respecte a l'any anterior

Menys comissions, més estalvis

 myandbank

Ve de la pàgina anterior

rebut un descompte significatiu, perquè fins ara tenen menys probabilitats de ser objectius de manera deliberada. L'incident de Tutor va marcar la primera vegada que un vaixell hagi estat atacat amb èxit, pel que els militars anomenen un vaixell de superfície sense tripulació, o USV, un petit vaixell ple d'explosius. El vaixell era molt nou, ja que es va construir a finals del 2022. Era capaç de transportar unes 80.000 tones de carbó i hauria tingut un valor de mercat de 37,5 milions de dòlars.

(Factor de preu alcista) - SPR dels EUA: L'administració de Biden està preparada per alliberar més petroli de la Reserva Estratègica de Petroli, donat el fet que els preus del gas «encara són massa alts per a molts nord-americans». «Farem tot el possible per assegurar-nos que el mercat s'ofereix prou bé com per garantir un preu tan baix com sigui possible per als consumidors nord-americans». La mesura arriba enmig d'un debat que dura anys entre els legisladors de Washington, sobre el paper de l'SPR dels Estats Units. Des d'aleshores, un informe del Departament del Tresor afirma que la venda va fer baixar el preu de la gasolina dels EUA fins a 40 cèntims/gal. «Les nostres vendes a l'estiu del 2022 van evitar que l'armamentització dels mercats energètics de Rússia perjudiqués els nostres consumidors als sortidors de gasolina», va dir la secretària d'Energia, Jennifer Granholm, al Comitè de Supervisió de la Cambra dels Estats Units dirigida pels republicans el 24 de maig. Així i tot, la venda va provocar crítiques generalitzades per part dels republicans, que van acusar l'administració de posar en risc la seguretat energètica dels Estats Units en un intent de guanyar-se el favor dels votants abans de les crucials eleccions de mig mandat del 2022. El 29 de maig, dos republicans centrats en l'energia, el Comitè d'Energia de la Cambra dels Estats Units i el Senat, van enviar una carta a la secretària d'Energia, Jennifer Gran-

holm, instant-la a evitar que Biden i el seu personal poguessin alliberar més SPR. «Us instem, en els termes més fermes, a posar la seguretat energètica d'aquest país, en primer lloc, i deixar d'abusar de l'SPR amb finalitats polítiques». «Com a secretària d'Energia, és la vostra responsabilitat assegurar-vos que l'SPR estigui preparat per respondre a les interrupcions reals del subministrament d'energia. Us demanem que en aquest any electoral no s'abusi de l'SPR amb finalitats polítiques, com va passar el 2022». Segons l'Administració d'Energia dels EUA, actualment l'SPR té 370,5 milions de barrils. Quan Biden va prendre possessió el gener del 2021, en tenia 638 milions.

(Factor de preu alcista) - Berkshire Hathaway augmenta la participació a Occidental Petroleum fins a gairebé el 29%. Aquestes adquisicions van donar a Berkshire uns 255,3 milions d'accions comunes d'Occidental, una participació al voltant del 29% per un valor aproximat de 15.370 milions de dòlars. L'empresa amb seu a Houston, Texas, va adquirir l'any passat el productor de petroli d'esquist Permian CrownRock en un acord de 12.000 milions de dòlars per augmentar la seva presència al jaciment petrolífer més gran dels Estats Units.

(Factor de preu alcista) - Dinamarca està considerant maneres de restringir el pas de les flotes de petrolers «ombra» de Rússia per les seves aigües bàltiques. Rússia envia aproximadament un terç de les seves exportacions de petroli per mar, o l'1,5% del subministrament mundial, a través dels estrets danesos que es troben com a porta d'entrada al mar Bàltic, de manera que qualsevol intent d'aturar els subministraments podria fer pujar els preus del petroli i afectar les finances del Kremlin. Des que les nacions occidentals van imposar un límit de preus al petroli de Rússia en un intent de frenar els fons vitals per a la seva guerra a Ucraïna, Rússia ha confiat en una flota de vaixells cisterna sovint envellits amb base

i assegurada fora d'Occident. Dinamarca ha reunit un grup de països aliats per avaluar les mesures dirigides a aquesta flota. «Hi ha un ampli consens que la flota a l'ombra és un problema internacional i que calen solucions internacionals». «Els països implicats en les converses inclouen altres estats del mar Bàltic i membres de la Unió Europea», va dir el ministre. Dinamarca està preocupada perquè els vells vaixells cisterna que transporten petroli pels seus estrets representin un perill potencial per al medi ambient.

(Factor de preu alcista) - Menys baixista: Els comerciants van tornar a comprar part del petroli que havien venut després que l'OPEP+ va sorprendre els inversors anunciant plans per començar a augmentar la producció a partir de principis d'octubre. Ara, l'Àrab Saudita i els seus aliats de l'OPEP han subratllat que «qualsevol augment futur de la producció dependria de les condicions del mercat». Els fons de cobertura i altres gestors de diners van comprar l'equivalent a 80 milions de barrils en els sis contractes de futurs i opcions de petroli més importants. Les compres van revertir al voltant del 40% dels 194 milions de barrils venuts la setmana anterior.

(Factor de preu baixista) - Projecció de producció del Regne Unit: Bloomberg va in-

formar que el Regne Unit podria estar bombejant gairebé un 30% més de petroli i de gas del qual es preveu actualment per al 2030 si es poden assegurar uns 20.000 milions de lliures de nova inversió. El Regne Unit podria estar bombejant gairebé un 30% més de petroli i de gas del qual es preveu actualment a finals de la dècada si es poden assegurar uns 20.000 milions de lliures de nova inversió, segons un grup del sector. «Les taxes de recuperació millorades i una disminució més lenta són possibles, però només si es pot assegurar la inversió», va dir Offshore Energies UK. «Les decisions del govern després de les eleccions del mes vinent ofereixen l'oportunitat de centrar-se en una transició energètica pròpia que podria assegurar els mitjans de vida de centenars de milers de persones altament qualificades».

(Factor de preu baixista) - El Brasil està restablint ininterrompudament la producció de cru després que la producció caigués en picat a causa dels equips de la plataforma danyats, dificultant els plans de l'OPEP+. El repunt de la producció de petroli del Brasil promet complicar els esforços de l'OPEP per microgestionar els subministraments i els preus globals. La producció diària de cru a la central d'Amèrica del Sud va començar l'any amb 3,73 milions de barrils, i després va caure en picat gairebé un 25%, ja que una ràfega de reparacions de plataformes de baixa fiscalitat va provocar un cràter en la producció de cru. Recuperació de les pitjors interrupcions vistes durant els propers mesos. Ara s'ha recuperat més d'un terç del dèficit, amb implicacions de gran abast per a l'economia més gran d'Amèrica Llatina i dels mercats energètics mundials.

Per nosaltres, és fonamental entendre l'evolució del mercat energètic per entendre la dinàmica d'inflació global, que ens permet preveure el comportament més probable dels bancs centrals en les seves decisions de tipus d'interès.

Mantenim la nostra visió fonamental del petroli WTI: Interval objectiu de 75 a 95 bbl USD.

Salutacions cordials,

El Govern ha creat l'Observatori Estatal de Morositat Privada

Pere Brachfield

@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

El de 30 d'abril del 2024 el Consell de Ministres d'Espanya va aprovar el Reial decret 439/2024, del 30 d'abril, pel qual es modifica el Reial decret 962/2013, del 5 de desembre, pel qual es crea i regula el Consell Estatal de la petita i mitjana empresa, i es regula l'Observatori Estatal de la Morositat Privada (OEMP). L'Observatori es constituirà abans del 2 de juliol del 2024, dins dels dos mesos següents a l'entrada en vigor del Reial decret.

La regulació i funcionament de l'OEMP queden compresos a la Disposició Addici-

onal sisena de la Llei 18/2022, de 28 de setembre, de creació i creixement d'empreses (Llei Crea i Creix), reforma reguladora recollida al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya que té entre els objectius la reducció de la morositat comercial.

L'OEMP integrarà associacions d'àmbit nacional, autonòmic o local; interlocutors socials i institucions relacionades amb la morositat, aprofitant l'estructura ja existent, que compta amb representació dels principals departaments ministerials amb competències en matèria de PIME, les comunitats autònomes, els agents econòmics i socials i representants de la societat civil.

La creació de l'OEMP completa les mesures reguladores engegades a Espanya, es-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

tant en línia amb el projecte de creació de l'Observatori Europeu.

Amb periodicitat anual l'OEMP elabora un informe sobre la situació dels terminis de pagament que serà presentat i aprovat al Consell Estatal de la Pime. Entre les funcions de l'OEMP destaquen el seguiment i l'avaluació sistemàtica de l'evolució de la morositat, l'elaboració de l'informe anual, l'elaboració de codis de bones pràctiques integrant els agents més rellevants en aquesta matèria, la formulació de propostes d'actuació, el seguiment de les directrius de la UE en aquesta matèria i actuació com a òrgan consultiu i adopció de sistemes de resolució de conflictes, donant compliment al que disposa la disposició addicional onzena, la disposició final sisena i l'article 9 de Llei Crea i Creix.

Així mateix, l'OEMP s'encarregarà de l'elaboració, la resolució i la publicació d'un llistat d'empreses infractores del termini de pagament màxim prescrit per l'article 4 de la LOCM; és a dir, 60 dies després de la data de recepció de les mercaderies. El llistat d'empreses privades que hagin incomplert els terminis de pagament s'elaborarà anualment en data de referència 31 de desembre de l'any anterior a partir de la informació de pagament efectiu complet de factures proporcionada a la Secretaria de l'OEMP la informació per l'Agència Estatal d'Administració Tributària que és l'organisme de l'Administració estatal encarregat

de la gestió de la solució pública de facturació electrònica obligatòria i que serà el repositori universal de les còpies de totes les factures electròniques emeses en l'àmbit del B2B. Aquesta llista deixarà de ser accessible al cap de tres mesos de la seva publicació. En tot cas, les empreses incloses seran notificades prèviament i podran presentar-hi al·legacions.

Ara bé, no totes les empreses incomplidores dels terminis de pagament legals podran ser incloses en el llistat d'infractors, ja que per aparèixer al registre han de concórrer les circumstàncies següents: la primera, que no siguin persones físiques o empresaris a títol individual; la segona, que el 31 de desembre de l'any anterior l'import total de factures pagades més tard dels 60 dies preceptuats per la llei de lluita contra la morositat superi l'import de 600.000 euros; la tercera, que el percentatge de factures pagades durant l'exercici anterior en un període inferior als 60 dies sobre el total de pagaments a proveïdors sigui inferior al 90%; la quarta, que es tracti de societats amb personalitat jurídica que, d'acord amb la normativa comptable, no puguin presentar compte de pèrdues i guanys abreujat. Convé recordar, que si una societat supera en dos exercicis consecutius dos dels tres límits següents, no podrà presentar un compte de pèrdues i guanys abreujat: el primer, que el total de les partides de l'actiu superi els 11.400.000 euros; el segon, que l'import net de la xifra anual de negocis superi els 22.800.000 eu-

ros; i el tercer, que el nombre mitjà de treballadors empleats durant l'exercici sigui superior a 250.

La informació publicada per l'OEMP deixarà constància de:

- La raó o la denominació social completa de l'empresa infractora.
- El número d'identificació fiscal.
- El codi CNAE de la vostra activitat principal.
- L'import total de les factures pendents de pagament

El procediment d'elaboració del llistat d'empreses infractores serà el següent:

Un cop vençut l'exercici precedent, durant el primer trimestre de cada any, l'organisme de l'Administració pública encarregat de la gestió de la solució pública de facturació electrònica proporcionarà a la Secretaria de l'OEMP la informació necessària per a l'elaboració del llistat. Un cop rebudes les dades, la Secretaria de l'OEMP elaborarà una proposta de resolució que inclogui el llistat d'empreses en què concorrin les circumstàncies assenyalades a la disposició final sisena de la Llei 18/2022, de 28 de setembre.

La proposta d'inclusió al llistat provisional serà notificada a les empreses afectades, les quals disposaran d'un termini de deu dies per formular al·legacions i aportar documents. Les al·legacions s'han de referir exclusivament a l'existència d'errors materials, de fet, o aritmètics en relació amb els requisits establerts legalment, o bé als pagaments efectuats pel deutor, i cal aportar,

en aquest cas, justificació fefaent dels pagaments esmentats. Transcorregut el termini d'al·legacions i practicades, si escau, les rectificacions oportunes, la Secretaria de l'Observatori elevarà proposta de resolució a l'OEMP.

En aprovar el llistat, l'OEMP acordarà així mateix la seva publicació, que es farà abans de la finalització de l'any en curs al portal d'Internet ipyme.org. El llistat aprovat per l'OEMP es publicarà per mitjans electrònics, en format PDF, adoptant les mesures necessàries, d'acord amb l'estat de la tècnica, per impedir la indexació del contingut a través de motors de cerca a internet, i assegurant que els llistats deixaran de ser accessibles una vegada transcorreguts tres mesos des de la data de publicació.

La publicació del llistat posarà fi a la via administrativa. Les empreses que discrepin de la resolució han d'interposar:

- Recurs de reposició davant de l'OEMP, d'acord amb els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, o bé,
- Recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa conforme a la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Pel que fa al primer llistat d'empreses privades que hagin incomplert els terminis de pagament, s'elaborarà una vegada implantat el sistema de factura electrònica al sector privat, d'acord amb el que estableix la disposició final vuitena de la Llei 18/2022, de 28 de setembre, i es compti amb la informació i els mitjans tècnics necessaris per elaborar-los.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Auditor i assessor comptable

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la Sentència número 1/2024 de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del Principat d'Andorra en relació amb la consideració donada a les autoliquidacions, en el sentit en què les mateixes no són actes administratius i no poden ser objecte de recurs administratiu, sense perjudici que l'interessat sol·liciti la seva rectificació.

La part agent va interposar recurs en via administrativa contra l'autoliquidació presentada per la transmissió d'un immoble. Recurs que fou inadmes per la CTT per entendre que una autoliquidació no és un acte administratiu i aquesta decisió ha estat confirmada per la sentència apel·lada.

Contràriament, la part agent -ara apel·lant- sosté que l'autoliquidació sí que és un acte administratiu i que, en conseqüència, sí que pot ser objecte d'un recurs administratiu. Plantejada així la controvèrsia, es pot avançar que el recurs d'apel·lació ha de ser desestimat.

En efecte, l'art. 81 de la LBOT defineix l'autoliquidació com la declaració en què, a més de comunicar informacions, l'obligat tributari fa les operacions de qualificació i quantificació necessàries per determinar i per ingressar l'import del deute tributari i de la quantitat que escaigui ingressar, retornar o compensar, mentre que l'art. 83 del mateix text legal, defineix la liquidació com l'acte administratiu mitjançant el qual l'òrgan competent de l'Administració Tributària realitza les operacions de qualificació i quanti-

ficació de l'obligació tributària, i determina l'import del deute tributari. És a dir, en el primer cas -autoliquidació- estem davant d'un acte del mateix interessat, mentre que en el segon -liquidació-, d'un acte administratiu.

Corroborar aquesta conclusió la definició que del concepte "acte administratiu" en fe-

ia l'art. 31 del Codi de l'Administració del 29/03/1989, aplicable per raons temporals, i art. 29 de l'actual Codi de l'Administració, text consolidat aprovat per la Llei 14/2023, és a dir, que un acte administratiu és una manifestació de voluntat d'una autoritat, col·legial o personal, i, per a ésser vàlid, ha d'ha-

ver estat dictat en virtut d'una competència segons dret i per una autoritat o agent que tingui regularment atribuïda aquesta competència.

Corol·lari de la premissa que una autoliquidació no és un acte administratiu sinó un acte del propi interessat, és que no pot ser objecte d'un recurs administratiu. En efecte, l'actual art. 129.1 del Codi de l'Administració, disposa que tota persona que es consideri perjudicada per un acte o una resolució de l'Administració pot interposar-hi recurs en via administrativa.

De fet, quan un interessat presenta un escrit que qualifica com de recurs administratiu contra una autoliquidació, en el que en realitat el que es vol és que aquesta es revisi, l'Administració, a la vista del seu contingut i de les pretensions que s'hi formulen, pot interpretar que, tot i el nomen iuris que l'interessat pugui haver emprat, de fet el que vol és sol·licitar la rectificació de l'autoliquidació i tramitar-la com a tal, o bé adreçar-se a l'interessat per tal que aclareixi si en realitat vol sol·licitar la rectificació de l'autoliquidació.

En conseqüència, cap pronunciament es va poder fer per aquest Tribunal sobre si les autoliquidacions eren o no actes administratius recurribles en les que mai s'ha afirmat que les autoliquidacions fossin recurribles en via administrativa, sinó que cal acudir al procediment de rectificació i substitució de declaracions i autoliquidacions previstes a l'art. 82 de la LBOT.

L'economia andorrana creix 1,6% al primer trimestre de 2024

L'economia andorrana ha enregistrat un augment en termes reals de l'1,6% durant el primer trimestre del 2024 respecte al mateix període de l'any anterior, establint variacions de creixement cada cop més estables. Aquesta dada, segons publica aquest dijous el departament d'Estadística, ve marcada pel fort creixement que està experimentant el sector de la construcció.

Paral·lelament, la variació intertrimestral ha registrat un increment de l'1,3% respecte al quart trimestre del 2023. Pel que fa a la variació del PIB nominal, també ha augmentat un 5% durant aquest primer trimestre de l'any.

Així, en el primer trimestre, el sector de la construcció i els serveis continuen experimentant taxes de creixement positives. Si es compara amb les economies de l'entorn, l'economia del Principat se situa per sobre de la variació de l'economia francesa

(+1,3%) i de la Unió Europea (+0,4%). En canvi, se situa per sota del creixement de l'economia espanyola (+2,4%).

Com és habitual, l'evolució del PIB d'Andorra ve molt marcada per la dinàmica dels serveis, atès que aquest sector ha suposat més del 80% del PIB en els darrers anys. En el primer trimestre del 2024, aquest àmbit d'activitat econòmica ha experimentat un creixement de l'1,6%.

De la mateixa manera, es destaca que el sector de la construcció continua amb la dinàmica positiva, amb un augment del 6,7% en el primer trimestre del 2024. Pel que fa a l'agricultura i la indústria, experimenten una variació negativa en aquest període amb unes taxes de variació del 0,2% i del 2,2% respectivament. Els sectors del comerç, de l'hostaleria i del transport han experimentat una variació del 0% durant els primers tres mesos de l'any.

Andorra, país importador de béns i exportador de serveis

El procés de globalització ha estat una revolució en l'àmbit econòmic, tecnològic, polític i social a escala mundial que ha comportat un increment de les transaccions internacionals de béns i serveis sense precedents. Actualment, el comerç exterior ha esdevingut un dels motors de creixement econòmic de qualsevol país, on la relació dels fluxos d'entrada i de sortida de béns i serveis acaben per definir el model econòmic i productiu de cada territori.

En aquest context, els indicadors de globalització mesuren la interdependència de l'economia interna respecte a l'exterior a partir del comerç de béns i serveis i el seu pes en el conjunt de l'economia. Dins d'aquest marc, podem diferenciar dues visions. Per una banda, tenim els estadístics que mesuren la relació entre les importacions i les exportacions respecte a la totalitat del comerç de béns i serveis. En canvi, l'altra visió busca comparar el pes del comerç exterior respecte del PIB, amb l'objectiu de mesurar la contribució del sector exterior amb la riquesa que genera un territori.

Segons posen en relleu des del departament d'Estadística, d'aquesta primera visió, en podem extreure que Andorra és un país importador de béns i exportador de ser-

veis. En termes reals (descomptant l'efecte dels preus), l'any 2022 el valor del comerç total ha rondat els 4.315 milions d'euros (un 22,1% més respecte a l'any anterior), dels quals 2.280 milions han estat exportacions i 2.034 milions importacions; en comparació amb l'any 2021, ambdues variables havien presentat variacions positives de 22,6% i 22,4%, respectivament.

Com a resultat de les entrades i sortides de mercaderies i serveis, per a l'any 2022, Andorra va obtenir un superàvit comercial per compte corrent de 246,92 milions d'euros. La balança comercial normalitzada, indicador que mesura el superàvit de la balança comercial respecte del comerç total, per a l'any 2022 va ascendir al 5,7%. En el mateix període, la taxa de cobertura, percentatge de les exportacions respecte a les importacions, s'ha situat en un 112,1% més.

Per altra banda, una altra de les formes més habituals de parametritzar l'obertura econòmica d'un país consisteix a comparar el valor de les exportacions i el de les importacions amb la riquesa que genera aquella economia. Aquests indicadors se centren a comparar els fluxos de les exportacions, les importacions i el superàvit comercial de l'economia respecte al PIB amb l'objec-

Més de 56 milions d'euros públics invertits en activitats recreatives, culturals i religioses el 2023

La despesa pública en activitats recreatives, cultura i religió se situa en 56,2 milions d'euros l'any 2023, una quantitat que representa una disminució del 0,3% respecte de l'any 2022, quan va ser de 56,3 milions.

Segons publica aquest dijous el departament d'Estadística, aquest import representa el 5,3% de liquidat total de les administracions públiques i representa l'1,6% del producte interior brut (PIB), dues dècimes menys que l'exercici anterior.

Cal recalcar que no es comptabilitza ni els actius ni els passius financers, ni les transferències de Govern a entitats de les administracions pú-

bliques.

Els quatre grups funcionals de despesa són els serveis recreatius i esportius (26,9 milions), serveis culturals (20,8 milions), serveis de ràdio i televisió i serveis editorials (5,7 milions), serveis religiosos i altres serveis comunitaris (2,8 milions), mantenen un nivell similar de despeses respecte de l'any anterior.

La despesa pública en activitats recreatives, cultura i religió al Principat d'Andorra inclou la despesa per a aquestes funcions feta per l'administració central, l'administració local, l'Agència Antidopatge d'Andorra (AGAD), el Fòrum Nacional per a la Joventut d'Andorra (FNJA) i Ràdio i Televisió d'Andorra (RTVA).

tiu d'observar l'aportació del sector exterior i la seva evolució amb el pas del temps. Des d'aquest punt de vista, per al 2022 el valor de les importacions ha representat un 72,2% del PIB, i les exportacions un 80,9% més. La suma d'ambdós fluxos conforma l'índex d'obertura econòmica, que l'any 2022 ha obtingut una valoració del 153,1%.

El pes del superàvit de la balança comercial de béns i serveis (diferència entre importacions i exportacions) amb relació al PIB de l'economia durant el 2022 ha augmentat un 8,8% més.

Si ens centrem en la relació de la inversió estrangera directa (IED) respecte del PIB, ob-

servem que, per a l'any 2022, la IED entrant ha representat un 17,6% més respecte a la riquesa del país, i la IED sortint un 1,6% més. Si comparem ambdues variables, obtenim una inversió directa neta positiva, el país ha rebut més capitals que els que ha enviat a l'estranger, amb un superàvit per valor de 513 milions d'euros, dada que ha representat un 16% del PIB.

Finalment, si es compara el valor que aporta el comerç de béns i serveis respecte del conjunt de la població per a l'any 2022, s'observa més pes per càpita de les exportacions (31.843 euros) respecte a les importacions (28.396 euros).